

Ersättning för tolkkostnader i samband med vård i internationella förhållanden

Försäkringskassans ställningstagande

Försäkringskassan ska lämna ersättning till landstingen för deras tolkkostnader i samband med vård av försäkrade enligt artikel 22.1 EG-förordning 1408/71.

Försäkringskassan ska inte lämna ersättning till försäkrade för de kostnader de har för tolkar i andra EU/EES-länder i ärenden om ersättning för vårdkostnader enligt EG-fördragets artiklar 49 och 40.

Bakgrund

Tolk i Sverige

När en försäkrad från ett annat EU/EES-land får vård i Sverige, förekommer det att landstinget behöver anlita tolk för att kunna kommunicera med den försäkrade.

Försäkrade från andra EU/EES-länder har, under vissa förutsättningar, rätt till sådana vårdförmåner i Sverige som utges enligt svensk lagstiftning (artikel 22.1 a, b, c, EG-förordning 1408/71).

Landstingen är enligt svensk lagstiftning skyldiga att tillhandahålla de tolktjänster som behövs, utan att ta mer betalt av patienten än vanliga vårdavgifter. Av detta följer att Försäkringskassan ska ersätta landstingen för de kostnader de har för tolkar i samband med vård av patienter enligt artikel 22.1 EG-förordning 1408/71.

Tolk i andra EU/EES-länder vid tillämpning av EG-fördraget

När en svensk försäkrad får planerad eller oplanerad vård i ett annat EU/EES-land, förekommer det att den försäkrade behöver anlita tolk för att kunna kommunicera med vårdpersonalen.

I dessa situationer är tolktjänsten en tjänst som den försäkrade inte skulle ha behövt om vården hade utförts i Sverige. Tolkkostnaden har alltså uppstått endast som en följd av den försäkrades val att vårdas eller semestra utomlands. Till skillnad från kost och logi som alltid är nödvändiga, behövs tolktjänster endast sällan.

Oftast går det att utföra vården utomlands utan att tolk behöver anlitas. Därför kan en tolktjänst inte anses vara ”oskiljaktigt förbunden” med vårdtjänsten i den mening som avses i EG-domstolens praxis (EG-domstolens dom i mål C-8/02, Leichtle, punkt 35). Det är därmed förenligt

med EG-rätten att inte utge ersättning för tolktjänster i samband med vård i andra EU/EES-länder.

Därför ska Försäkringskassan när ersättning för vårdkostnader enligt EG-fördragets artiklar 49 och 50 prövas, inte utge ersättning till försäkrade för deras kostnader för tolk i andra EU/EES-länder.

Aktuella bestämmelser, rättspraxis m.m.

Detta rättsliga ställningstagande avser tillämpningen av 1 § förordningen (1994:2053) om vissa ersättningar i internationella förhållanden till landsting och kommuner enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, samt tillämpningen av Regeringsrättens domar RÅ 2004 ref. 41 och RÅ 2004 not. 13.

Stig Orustfjord

Erik Janzon